

Laidiens: 04.03.2008., Nr. 35

Ministru kabineta noteikumi Nr.123

Rīgā 2008.gada 26.februārī (prot. Nr.12 6.§)

Bīstamo izstrādājumu un bīstamo kravu gaisa pārvadājumu veikšanas kārtība

Izdoti saskaņā ar likuma "Par aviāciju" 84.panta otro daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka bīstamo izstrādājumu un bīstamo kravu gaisa pārvadājumu veikšanas kārtību ar gaisa transportu.
2. Noteikumu mērķis ir nodrošināt, lai tiktu vienveidīgi piemērotas prasības, kas noteiktas 1944.gada 7.decembra Konvencijas par starptautisko civilo aviāciju (turpmāk - konvencija) 18.pielikumā, Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas dokumentā "Tehniskās instrukcijas bīstamu izstrādājumu drošai pārvadāšanai pa gaisu" (*Doc 9284*) (turpmāk - tehniskās instrukcijas), Padomes 1991.gada 16.decembra Regulā (EEK) Nr.3922/91 par tehnisko prasību un administratīvo procedūru saskaņošanu civilās aviācijas jomā un Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 12.decembra Regulā (EK) Nr.1899/2006, ar ko groza Padomes Regulu (EEK) Nr.3922/91 par tehnisko prasību un administratīvo procedūru saskaņošanu civilās aviācijas jomā (turpmāk - regula Nr.1899/2006).
3. Noteikumu prasības attiecas uz:
 - 3.1. fiziskām un juridiskām personām, kuras Latvijas Republikā piedāvā bīstamās kravas pārvadāšanai ar gaisa transportu;
 - 3.2. fiziskām un juridiskām personām, kuras piedāvā un veic starpniecības pakalpojumus gaisa pārvadājumos (piemēram, apstrādā un iesaiņo kravas, nogādā tās līdz gaisa kuģa ekspluatantam, sagatavo un noformē kravu vai pasta sūtījumu pārvadājuma dokumentus);
 - 3.3. gaisa kuģu ekspluatantiem, kuri veic komercdarbību Latvijas Republikā;
 - 3.4. Latvijas Republikā reģistrētiem gaisa kuģu ekspluatantiem, ja tie veic komercdarbību ārvalstīs;
 - 3.5. fiziskām un juridiskām personām, ar kurām šo noteikumu 3.3.apakšpunktā minētie gaisa kuģu ekspluatanti noslēguši līgumu par atsevišķu darbību veikšanu saistībā ar gaisa pārvadājumiem (turpmāk - pilnvarotie pārstāvji).

4. Noteikumu darbības jomā esošajos jautājumos kompetentā iestāde ir valsts aģentūra "Civilās aviācijas aģentūra" (turpmāk - Civilās aviācijas aģentūra). Civilās aviācijas aģentūra uzrauga bīstamo izstrādājumu un bīstamo kravu gaisa pārvadājumu atbilstību konvencijas 18.pielikuma, tehnisko instrukciju un regulas Nr.1899/2006 prasībām.

5. Noteikumos lietotie termini atbilst konvencijas 18.pielikumā lietotajiem terminiem. Termins "bīstamie izstrādājumi" attiecināms uz bīstamiem izstrādājumiem un vielām, kas var apdraudēt cilvēka veselību, drošību, īpašumu vai vidi un kas ir klasificēti atbilstoši tehniskajām instrukcijām. Termins "bīstamās kravas" attiecināms uz bīstamo izstrādājumu komerciāliem kravu pārvadājumiem ar gaisa transportu.

II. Bīstamo kravu gaisa pārvadājumu atļauja

6. Latvijas Republikā reģistrētam gaisa kuģa ekspluatantam bīstamās kravas pārvadāšanai nepieciešama Civilās aviācijas aģentūras izsniegta bīstamo kravu gaisa pārvadājumu atļauja (turpmāk - atļauja). Citā valstī reģistrētam gaisa kuģa ekspluatantam bīstamās kravas pārvadāšanai Latvijas Republikas gaisa telpā nepieciešama tā reģistrācijas valsts atļauja.

7. Civilās aviācijas aģentūra izskata gaisa kuģa ekspluatanta iesniegumu atļaujas saņemšanai regulā Nr.1899/2006 noteiktajā kārtībā.

8. Atļauja tiek piešķirta saskaņā ar šo noteikumu prasībām un atbilstoši regulā Nr.1899/2006 noteiktajām prasībām. Atļauju iekļauj gaisa kuģa ekspluatanta apliecības sadaļā "īpašās atļaujas/apstiprinājumi".

9. Lai pieņemtu lēmumu par atļaujas izsniegšanu, Civilās aviācijas aģentūra var pieprasīt no gaisa kuģa ekspluatanta papildu informāciju, kas nepieciešama pilnīgai atbilstības novērtēšanai noteiktos apstākļos, ģeogrāfiskos rajonos vai specifisku bīstamo izstrādājumu veidu pārvadāšanai.

10. Pirms atļaujas izsniegšanas Civilās aviācijas aģentūra pārlicinās, vai ekspluatants ir izpildījis normatīvo aktu prasības attiecībā uz sprāgstvielu un radioaktīvu materiālu pārvadāšanu un ar to saistītajām darbībām.

11. Ja Civilās aviācijas aģentūra konstatē, ka gaisa kuģa ekspluatants atbilst tehnisko instrukciju, regulas Nr.1899/2006, šo noteikumu un citu civilās aviācijas drošību reglamentējošu normatīvo aktu prasībām un nosacījumiem, kurus var noteikt, izvērtējot šo noteikumu 9.punktā minēto papildinformāciju, tā izsniedz atļauju.

III. Valsts uzraudzības kārtība

12. Civilās aviācijas aģentūra veic valsts uzraudzību, lai pārlicinātos, kā gaisa kuģu ekspluatanti un to pilnvarotie pārstāvji savā darbībā ievēro tehnisko instrukciju prasības:

12.1. attiecībā uz Latvijas Republikā reģistrētiem gaisa kuģu ekspluatantiem:

12.1.1. apstiprina regulā Nr.1899/2006 noteiktajās gaisa kuģa ekspluatanta rokasgrāmatās iekļautās ekspluatanta kvalitātes uzraudzības procedūras, instrukcijas un nepieciešamās kvalifikācijas prasības, lai darbinieki un gaisa kuģa ekspluatanta pilnvarotie pārstāvji varētu nodrošināt bīstamo kravu drošu pārvadāšanu un nepieļautu nedeklarētu bīstamo izstrādājumu pārvadājumus;

12.1.2. apstiprina mācību programmas gaisa kuģa ekspluatanta darbiniekiem un pārbauda instruktoru kvalifikācijas atbilstību apmācību veikšanai;

12.1.3. ne retāk kā reizi gadā pārbauda bīstamo izstrādājumu pārvadāšanā piemērojamo drošības prasību

ievērošanu gaisa kuģa ekspluatanta darbībā, atbildīgā personāla kvalifikāciju tā darba uzdevumu izpildei un iekšējās kvalitātes kontroles sistēmu gaisa kuģa ekspluatanta un tā pilnvaroto aģentu darbības atbilstības uzraudzībai;

12.1.4. sadarbojas ar aviācijas jomā kompetentajām iestādēm tajās valstīs, uz kurieni Latvijas Republikā reģistrētie gaisa kuģu ekspluatanti veic bīstamo kravu gaisa pārvadājumus, lai nodrošinātu aviācijas jomā piemērojamo normatīvo aktu prasību ievērošanu ekspluatanta darbībā visās valstīs;

12.1.5. konstatējot, ka gaisa kuģa ekspluatants nav ievērojis normatīvo aktu prasības aviācijas jomā, Civilās aviācijas aģentūra saskaņā ar Eiropas Aviācijas drošības aģentūras (EASA) apstiprināto pārkāpumu klasifikācijas metodoloģiju izvērtē minētā pārkāpuma ietekmi uz lidojumu drošības līmeni un veic šādus pasākumus, lai nodrošinātu normatīvajiem aktiem aviācijas jomā atbilstošu gaisa kuģu ekspluatācijas un komercdarbības drošības līmeni:

12.1.5.1. nosaka, cik būtiski konstatētais pārkāpums vai to kopums pazemina drošības līmeni, pakļaujot riskam gaisa kuģi, pasažierus, gaisa kuģa apkalpi vai citu apkalpojošo personālu;

12.1.5.2. saskaņā ar regulu Nr.1899/2006 pieņem lēmumu par bīstamo kravu pārvadājumu daļēju ierobežošanu vai apturēšanu un rakstiski nosaka ierobežojumus, kas piemērojami pieļautā riska novēršanai;

12.1.5.3. informē gaisa kuģa ekspluatantu un nosaka veicamās darbības pārkāpumu novēršanai un to izpildes termiņus. Pārkāpumu novēršanas termiņš tiek noteikts atkarībā no pārkāpumu rakstura, cēloņa un apjoma, bet ne ilgāk par trim mēnešiem;

12.1.5.4. ierobežojumus piemēro līdz laikam, kad gaisa kuģa ekspluatants pierāda Civilās aviācijas aģentūrai, ka pārkāpumi ir novērsti;

12.1.5.5. ja pārkāpumi noteiktajā termiņā netiek novērsti, Civilās aviācijas aģentūra pieņem lēmumu par atļaujas anulēšanu vai turpmāku ierobežojumu, vai sankciju piemērošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām aviācijas jomā;

12.2. attiecībā uz ārvalstīs reģistrētiem gaisa kuģu ekspluatantiem un viņu pilnvarotiem pārstāvjiem, kuri veic komercdarbību Latvijas Republikā:

12.2.1. regulāri pārbauda drošības prasību ievērošanu gaisa kuģa ekspluatantu, kā arī to pilnvaroto pārstāvju darbībā;

12.2.2. informē gaisa kuģa ekspluatantu un tā reģistrācijas valsts kompetentās iestādes aviācijas jomā par konstatētajiem pārkāpumiem un pieprasa veikt pasākumus to novēršanai;

12.2.3. ja konstatētais pārkāpums vai to kopums būtiski pazemina drošības līmeni, pakļaujot drošības riskam gaisa kuģi, pasažierus, gaisa kuģa apkalpi vai citu apkalpojošo personālu, Civilās aviācijas aģentūra rakstiski nosaka

ārvalstī reģistrētajam gaisa kuģa ekspluatantam ierobežojumus bīstamo kravu pārvadājumiem uz un no lidlaukiem Latvijas Republikas teritorijā.

13. Civilās aviācijas aģentūra veic valsts uzraudzību, lai pārliecinātos, kā lidlauku ekspluatanti un komersanti, kuri apkalpo gaisa kuģa ekspluatantus, savā darbībā ievēro tehnisko instrukciju prasības un citus normatīvos aktus aviācijas jomā, tajā skaitā pārbauda:

13.1. drošības prasību ievērošanu lidlauka ekspluatanta darbībā, atbildīgā personāla kvalifikāciju, kāda nepieciešama tā darba uzdevumu izpildei, kā arī iekšējās kvalitātes kontroles sistēmu lidlauka ekspluatanta darbības atbilstības uzraudzībai;

13.2. lidlauka avārijas un glābšanas dienestu gatavību neitralizēt bīstamo izstrādājumu noplūdi lidlauka teritorijā, gatavību novākt vai izolēt bīstamo piesārņojumu un novērst iespējamo kaitējumu personām, īpašumam un videi;

13.3. pasažieru, bagāžas, kravu un pasta sūtījumu drošības pārbaūžu veikšanā nodarbinātā personāla mācību programmu un darba instrukciju atbilstību, kā arī aviācijas drošības pārbaūžu veikšanā nodarbinātā personāla zināšanu un praktisko iemaņu atbilstību tehnisko instrukciju un piemērojamo Eiropas Savienības regulu prasībām;

13.4. gaisa kuģu, to pasažieru, bagāžu un kravu apkalpošanas darbos iesaistīto komersantu personāla mācību programmu, darba procedūru un instrukciju atbilstību, kā arī bīstamo izstrādājumu uzglabāšanas apstākļu atbilstību, ja komersants minētos apkalpošanas darbus veic, pamatojoties uz līgumu ar gaisa kuģu ekspluatantu.

14. Ja Civilās aviācijas aģentūra konstatē, ka lidlauka ekspluatants vai šo noteikumu 13.4.apakšpunktā minētie komersanti pārkāpj tehniskās instrukcijas, piemērojamās Eiropas Savienības tiesību aktus vai Latvijas Republikas normatīvos aktus aviācijas jomā, tā veic šādus pasākumus:

14.1. informē komersantu un pieprasa noteiktā termiņā veikt attiecīgas darbības pārkāpumu novēršanai. Pārkāpumu novēršanas termiņš tiek noteikts atkarībā no pārkāpumu rakstura un apjoma, bet ne ilgāk par trim kalendāra mēnešiem. Ja pārkāpumi netiek novērsti Civilās aviācijas aģentūras noteiktajā termiņā, tā pieņem lēmumu par turpmāku ierobežojumu vai sankciju piemērošanu atbilstoši piemērojamiem normatīvajiem aktiem aviācijas jomā;

14.2. ja pārkāpumu pieļāvis komersants, kuram gaisa kuģa ekspluatants uz līguma pamata deleģējis savus tehniskajās instrukcijās noteiktos pienākumus saistībā ar bīstamo izstrādājumu pārvadāšanu, un konstatētais pārkāpums vai to kopums ir pazeminājis lidojumu drošības līmeni, gaisa kuģa ekspluatantam piemēro šo noteikumu 12.1.5.apakšpunktā noteiktos pasākumus.

15. Civilās aviācijas aģentūra informē Latvijas Republikā reģistrētos gaisa kuģu ekspluatantus un lidlauku ekspluatantus par jebkuriem uz to darbību attiecināmiem papildu nosacījumiem vai ierobežojumiem, kas piemērojami saistībā ar publicētajiem tehnisko instrukciju grozījumiem noteiktā tehnisko instrukciju izdevuma piemērošanas laikā, kā arī uzrauga šo nosacījumu vai ierobežojumu izpildi.

IV. Piemērojamie nosacījumi un ierobežojumi

16. Gaisa kuģa ekspluatants drīkst iekraut gaisa kuģī un pārvadāt bīstamos izstrādājumus, bīstamās kravas un pasta pārvadājumus tikai:

16.1. ievērojot visas piemērojamās tehnisko instrukciju un Eiropas Savienības tiesību aktu prasības, Latvijas Republikas normatīvo aktu aviācijas jomā prasības un ierobežojumus, kas attiecināmi uz gaisa kuģa ekspluatanta izmantoto gaisa kuģa tipu;

16.2. tādā apjomā, kāds noteikts gaisa kuģa ekspluatanta apliecībā un detalizēti aprakstīts regulā Nr.1899/2006 noteiktajās ekspluatanta rokasgrāmatās visiem ekspluatanta izmantotajiem gaisa kuģu tipiem;

16.3. ievērojot tehniskajās instrukcijās noteiktās detalizētās prasības un procedūras.

17. Gaisa kuģa ekspluatants drīkst pārvadāt arī tādu veidu bīstamos izstrādājumus, kam tehniskajās instrukcijās noteikti specifiski izņēmumi:

17.1. bīstamos izstrādājumus, kuru atrašanos gaisa kuģī nosaka regulas Nr.1899/2006 prasības;

17.2. izstrādājumus, kurus izmanto tehniskajās instrukcijās norādītajiem īpašajiem mērķiem saskaņā ar to nosacījumiem;

17.3. pasažieru un apkalpes īpašumā vai valdījumā esošos izstrādājumus, kuru pārvadāšana atļauta tehniskajās instrukcijās, ar ierobežojumiem, kas piemērojami gaisa kuģa ekspluatanta izmantotajam gaisa kuģa tipam.

18. Šo noteikumu 17.punktā minēto bīstamo izstrādājumu pārvadāšanas nosacījumi un detalizētas prasības katram ekspluatanta izmantotajam gaisa kuģa tipam tiek aprakstītas regulā Nr.1899/2006 noteiktajās gaisa kuģa ekspluatanta rokasgrāmatās un iekļautas personāla mācību programmās.

19. Attiecībā uz noteikta veida bīstamajiem izstrādājumiem, kuru gaisa pārvadājumi tehniskajās instrukcijās ir aizliegti jebkādos apstākļos, ievēro šādas prasības:

19.1. juridiskai vai fiziskai personai, kas nosūta bīstamos izstrādājumus pārvadāšanai ar gaisa transportu, nav atļauts piedāvāt pārvadājumam tādus izstrādājumus, kas ir aizliegti saskaņā ar tehnisko instrukciju prasībām;

19.2. ja gaisa kuģa ekspluatanta vai tā pilnvarotā pārstāvja valdījumā ir nonācis kravu sūtījums, par kuru nav iespējams pārliecināties, vai to drīkst pārvadāt, ekspluatanta pienākums ir nepieļaut šā kravu sūtījuma pārvadāšanu un nekavējoties informēt tās valsts kompetento iestādi, no kuras šis sūtījums ir piegādāts, kā arī Civilās aviācijas aģentūru. Sūtījuma turpmāka uzglabāšana vai citas darbības veicamas saskaņā ar nosūtītājas valsts kompetentās iestādes un Civilās aviācijas aģentūras norādījumiem, ievērojot regulas Nr.1899/2006 prasības.

20. Lai pārvadātu no Latvijas Republikas lidlaukiem vai uz tiem bīstamos izstrādājumus, kurus tehniskajās instrukcijās atļauts pārvadāt tikai izņēmuma gadījumos, vai lidotu pāri Latvijas Republikas teritorijai ar šiem bīstamajiem izstrādājumiem, ievēro šādas prasības:

20.1. gaisa kuģa ekspluatants rakstiski informē Civilās aviācijas aģentūru par šāda izņēmuma piemērošanas iemeslu un par pasākumiem, kādus tas veic, lai nodrošinātu tehnisko instrukciju prasībām atbilstošu lidojuma drošības līmeni;

20.2. Civilās aviācijas aģentūra atļauj vienreizēju, noteiktā laikposmā ieplānotu bīstamo izstrādājumu gaisa